

Klassificering
J.nr. 2025 - 932
Ref. jebjh
Den 22. august 2025

Hjælp til ansøgning om affaldsfasens ophør (end of waste) for jord

Formål

Denne guide har til formål at hjælpe den, der ønsker at ansøge Miljøstyrelsen om klassificering af jord som ophørt med at være affald (end of waste).

Guiden er en hjælp til ansøger til at samle den nødvendige dokumentation for, at Miljøstyrelsen kan træffe afgørelse om klassificering af jord som ophørt med at være affald (end of waste) efter Affaldsbekendtgørelsens §5¹.

Det bemærkes, at guiden ikke indeholder en udtømmende liste over oplysninger, som Miljøstyrelsen måtte efterspørge i forbindelse med en konkret klassificeringsansøgning.

Anvendelse

Guiden omfatter jord, som kan klassificeres under EAK kode: ”17 05 04 Jord og sten, bortset fra affald henhørende under 17 05 03”.

Affaldsfasens ophør (end of waste)

Miljøstyrelsen kan træffe afgørelse om affaldsfasens ophør;

- For et konkret jordparti
- For jord, der løbende produceres fra veldefineret input til en veldefineret nyttiggørelsesoperation

Miljøstyrelsen kan efter Affaldsbekendtgørelsens §5 om affaldsfasens ophør træffe afgørelse om, at jord, der har gennemgået en genanvendelsesoperation eller en anden nyttiggørelsesoperation, anses for at være ophørt med at være affald, hvis følgende betingelser er opfyldt.

- 1) Stoffet eller genstanden skal anvendes til specifikke formål.
- 2) Der findes et marked for eller en efterspørgsel efter et sådant stof eller en sådan genstand.
- 3) Stoffet eller genstanden opfylder de tekniske krav til de specifikke formål og lever op til gældende lovgivning og normer vedrørende produkter.

¹ [Affaldsbekendtgørelsen](#)

4) Anvendelsen af stoffet eller genstanden får ikke generelle negative indvirkninger på miljøet eller menneskers sundhed.

Såfremt alle ovenstående betingelser er opfyldt, kan jord klassificeres som end of waste materiale. Jorden anses herefter ikke længere for at være affald og kan derfor markedsføres og afsættes som et produkt.

Ansøger skal være opmærksom på, at klassificeringen af jord som end of waste materiale, ikke er en undtagelse fra anden lovgivning, som er gældende for jord i forbindelse med flytning, f.eks. Miljøbeskyttelseslovens § 19, Indsatsbekendtgørelsen, landzonetilladelse m.m.

I det følgende gennemgås de fire betingelser enkeltvis med det formål at synliggøre, hvilken dokumentation ansøger kan forvente, at Miljøstyrelsen vil efterspørge ved ansøgning. Det er ansøgers ansvar, at sagen er fuldt oplyst, så afgørelsen træffes på det rette grundlag.

Betingelserne for end of waste – teknisk vurdering

For at jord kan ophøre med at være affald, skal jorden have gennemgået en nyttiggørelsesoperation, hvor den klargøres til at kunne udfylde et behov og funktion som et produkt på et marked.

Ansøger skal ved ansøgning fremsende:

- Oplysninger om nyttiggørelsesoperationen, som jorden undergår for at blive klargjort
- Beskrivelse af formålet med nyttiggørelsesoperationen
- Dokumentation for at den ønskede effekt ved behandlingen er opnået.

Begrebet nyttiggørelsesoperation skal forstås bredt. Eksempler på nyttiggørelsesoperationer er udsortering af brokker og andet affald, kalkstabilisering, rensning eller lignende operation.

Gennemgang af de fire kriterier

Ad 1. Jorden skal anvendes til specifikke formål

At jorden skal anvendes til specifikke formål betyder, at der skal være en sikkerhed for dets anvendelse i et veletableret marked, og at jorden som produkt er velegnet til de(t) påtænkte formål.

Ansøger skal over for Miljøstyrelsen dokumentere, hvad jorden påtænkes anvendt til som end of waste materiale. Veldokumenterede svar på nedenstående spørgsmål kan bidrage til at belyse og dokumentere denne betingelse:

- Til hvilke formål kan jorden som end of waste materiale anvendes?
- Er anvendelsen bredt anerkendt?
- Er der tale om et afgrænset parti jord, eller er det behandlet jord fra en veldefineret proces, som kan forventes at blive produceret løbende?

Ad 2. Der skal være et marked eller efterspørgsel på jorden

Det kan være vanskeligt at dokumentere, at denne betingelse er opfyldt. Kommissionen skriver i vejledning om nøglebegreber inden for affaldslovgivning², at indikatorer for et marked kan findes f.eks. ved:

² Guidance document on the Waste Framework Directive

- Eksistensen af faste og etablerede markedsvilkår i forhold til udbud og efterspørgsel
- En positiv markedspris for jorden, der kan verificeres (dvs. det er ikke nok med en enkelt faktura)
- Eksistensen af standarder eller handelsspecifikationer for stoffet eller genstanden

Som udgangspunkt anser Miljøstyrelsen det ikke for tilstrækkelig dokumentation for et marked eller efterspørgsel, hvis der kun foreligger én konkret aftale eller tilkendegivelse om at ville aftage jorden.

Følgende kan være en hjælp til at dokumentere et marked eller en efterspørgsel:

- Findes der flere virksomheder, som sælger tilsvarende materiale/ydelse, og er det almindeligt anvendt af mere end én aktør?
- Hvis producenten af end of waste materialet modtager betaling for materialet, er det et klart indicium for, at der er et marked for jord som produkt. Omvendt vil det tale for, at der er tale om affald, hvis producenten betaler en aftager for at modtage jorden, da producenten indikere, at man ønsker at skille sig af med jorden jf. Affaldsbekendtgørelsens §2.
- Nytteværdien af jord i den konkrete anvendelse er en indikation på en efterspørgsel på jord som produkt, dvs. at der er tale om at jorden som end of waste materiale erstatter brugen af primære råstoffer. Dette kan med fordel underbygges af faglige redegørelser (f.eks. fra uvildige rådgivere, dokumentation for anvendelsen af kalkstabiliseret jord som et almindeligt anerkendt materiale, luftfotos af anvendelsesområdet med henblik på at underbygge et behov for tilførsel af jord eller lignende).
- Det vil være relevant at oplyse, om der eksisterer generelle handelsspecifikationer eller standarder for jord som produkt i forhold til, hvad den skal anvendes til.

Ad 3. Stoffet eller genstanden opfylder tekniske krav, gældende lovgivning og normer

Ansøger skal godtgøre, at jord som end of waste materiale er teknisk egnet til anvendelsen, og at alle relevante tekniske standarder eller specifikationer er opfyldt, hvorved jorden vil kunne anvendes som erstatning for jomfruelige råstoffer til det samme formål. Jorden skal efter behandling og dokumentation af tekniske egenskaber være klar til den endelige anvendelse, og der må ikke være behov for flere affaldsoperationer³.

Følgende kan bidrage til dokumentation:

- Oplysninger om relevante tekniske standarder/specifikationer for jord til den specifikke anvendelse, herunder oplysninger om hvilke krav jorden skal dokumenteres at overholde som produkt.
- Dokumentation af overholdelse af relevante tekniske krav. Dokumentationen skal være repræsentativ for den jord, der ønskes klassificeret.
- Ydeevnedeklaration, hvis relevant
- CE-mærkning, hvis relevant

For jord til terrænregulering:

- Der bør foreligge en konkret projektbeskrivelse med angivelse af formålet med terrænregulering, samt hvorfor der er et behov, og hvilket problem terrænreguleringen skal løse, herunder angivelse af den nødvendige mængde jord samt den tykkelse jorden forventes udlagt i.

- Det bør angives, hvilken type jord der tilføres, samt om denne er egnet til formålet, dvs. om jordtypen er væsentligt forskellig fra den jord, der er i området, hvor der terrænreguleres
- Det bør oplyses, hvordan det sikres, at området/marken ikke påvirkes negativt, f.eks. reduceret udbytte af eventuelle afgrøder.
- En vurdering fra landbrugssagkyndig kan være relevant dokumentation i ansøgningen

For jord som skal indbygges i konstruktioner (f.eks. støjvolde eller lign anlæg) er muldjord generelt uønsket.

Ad 4. Anvendelsen af stoffet eller genstanden får ikke generelle negative indvirkninger på miljøet eller menneskers sundhed.

Denne betingelse skal sikre, at jord som end of waste materiale lever op til lovkravene for anvendelse af jord som et produkt samt, at relevante krav til miljø- og sundhedsbeskyttelse kan overholdes ved brug af jorden som produkt.

Til denne vurdering vil Miljøstyrelsen efterspørge følgende typer af information:

- Dokumentation for overholdelse af gældende og relevante miljøkvalitetskriterier, herunder jordkvalitetskriterier
- Dokumentation for at de gennemførte prøvetagninger og at analyserne er repræsentative og dækkende for relevante miljøfarlige stoffer
- Beskrivelse af krav til inputmaterialet ved modtagelse til nyttiggørelsesoperationen
- Dokumentation for forureningsgrad af input materialer til produktionen af end of waste materialet

Særligt om end of waste for jord fra jordmodtageanlæg

Jord, der modtages på et jordmodtageanlæg vil forventeligt i de fleste tilfælde klassificeres som affald. Jord, der forlader et modtageanlæg, er derfor fortsat klassificeret som affald, medmindre jorden har opnået end of waste status.

Hvis et jordmodtageanlæg ansøger om end of waste for jord, skal modtageanlægget kunne dokumentere, at jorden er analyseret senest ved modtagelse hos jordmodtageanlægget og inden sammenblanding med jordpartier fra andre opgravningssteder. Regler om prøvetagningsfrekvens og analyseparametre skal følge jordflytningsbekendtgørelsens³ krav.

Modtageanlægget skal kunne dokumentere sporbarhed tilbage til de oprindelige analyseresultater for de jordpartier, som er sammenblandet i det konkrete parti, der behandles med henblik på opnåelse af end of waste. Dette skal i sidste ende sikre sporbarhed tilbage til opgravningsstedet for de jordpartier, som indgår i produktionen af end of waste materialet.

Som udgangspunkt er det kun jord, der overholder jordkvalitetskriterierne, der kan indgå i produktionen af end of waste materiale, med mindre jorden ved nyttiggørelsesoperationen undergår en proces, der er målrettet og dokumenteret effektiv, renser jord for specifikke miljøfarlige stoffer.

Til særlige formål og ved anvendelse af egnede nyttiggørelsesoperationer kan jord med indhold af miljøfarlige stoffer over jordkvalitetskriterierne anvendes til produktion af end of waste materiale.

³ [Jordflytningsbekendtgørelsen](#)

End of waste kriterier for jord, som løbende produceres fra en veldefineret proces

Miljøstyrelsen har for løbende produktion af jord som end of waste materiale, mulighed for at opstille specifikke end of waste kriterier, der skal være opfyldt, for at en producent/virksomhed kan få klassificeret sit affald som end of waste materiale.

Disse vilkår kan være formuleret som krav til:

1. Dokumentation af kvalitet af jord behandlet i en veldefineret proces, herunder grænseværdier for indhold og/eller udvaskning fra den behandlede jord
2. Jord, der bruges som input til nyttiggørelsesoperationen
3. Nyttiggørelsesoperationer og – metoder

Miljøstyrelsen kan stille krav om, at producenten af end of waste materialet udarbejder overensstemmelseserklæringer for et jordparti, der som end of waste materiale overdrages til den næstfølgende ejer.

Miljøstyrelsen kan stille krav om etablering af et ledelsessystem til demonstration af overensstemmelsen med kriterierne for affaldsfasens ophør, herunder med hensyn til kvalitetskontrol og egenkontrol samt i relevant omfang akkreditering.

Miljøstyrelsen gør endvidere opmærksom på, at den, der markedsfører eller anvender end of waste materialet i produktionen for første gang, efter det er ophørt med at være affald, skal sikre, at det fremstillede materiale/produktet opfylder alle relevante krav i produktlovgivningen, herunder REACH-forordningen (EF) 1907/2006⁴ og CLP-forordningen (EF) 1272/2008⁵.

⁴ [Forordning - 1907/2006 - EN - REACH - EUR-Lex](#)

⁵ [Klassificering, emballering og mærkning af stoffer og blandinger | EUR-Lex](#)